

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ДРЯНОВО

ПРОТОКОЛ

№7

гр. Дряново, 29.02.2024 год.

ОТНОСНО: 4. Приемане на План за развитие на туризма на територията на Община Дряново за 2024г и Отчет за 2023г (вх.№07-01-177/20.02.2024г)
Вносител: Трифон Панчев – кмет на Община Дряново.

РЕШЕНИЕ №84

На основание чл.21 ал.1 т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл.11 ал.1 и чл.12 от Закона за туризма, Общински съвет - Дряново приема:

1. План за развитие на туризма на територията на община Дряново за 2024 г.
2. Отчет за изпълнение на Програма за развитие на туризма за 2023 г.

ТОДОР ГЕОРГИЕВ /П/

Председател на Общински съвет – Дряново

СВЕТΟΣЛАВ МИНЧЕВ /П/

Заместник-председател на
ОбС-Дряново

ИВАН МАРЕВ /П/

Заместник-председател на
ОбС-Дряново

НАДЕЖДА КИСЕЛКОВА-ЮМЕРОВА /П/

Заместник-председател на ОбС-Дряново

Водил протокола: /п/

Радослава Вълкова, ст. експерт при ОбС-Дряново в дирекция АПИОВО

Вярно с оригинала при ОбС!

Ст. експерт при ОбС-Дряново: /п/
/Радослава Вълкова/

Intertek

ISO 9001:2015
QMS 070716
ISO 45001:2018
0104170

5370 Дряново, ул. „Бачо Киро“ 19
тел: 0676/72961
e-mail: predsedatel@dryanovo.bg
www.obs-dryanovo.com

ОБЩИНА ДРЯНОВО

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАНА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА 2023 г.

Отчетът е изготвен в изпълнение на чл. 11 от Закона за туризма и в съответствие с Националната стратегия за развитие на туризма 2014 – 2030 г., както и с Плана за развитие на туризма в община Дряново 2021-2027.

Програмата се изпълнява с участието на местните неправителствени организации и бизнес, ангажирани в сферата на туризма и културата. Приоритетите и дейностите по изпълнение на Програмата са съгласувани с Консултативния съвет по туризъм към Община Дряново.

Приоритет 1. Развитие на физическата и природосъобразната инфраструктура, обслужваща туризма

Мярка 1.1. Развитие на техническата инфраструктура, свързана с туристическите забележителности

Подадени са три предложения по **конкурсната сесия на Министерство на културата** за предоставяне на целева финансова подкрепа за дейности по опазване, представяне, консервация, реставрация и адаптация на недвижими културни ценности:

- Консервация и реставрация и авторски надзор към тях за мост на Колю Фичето над р. Дряновска;
- Консервация и реставрация и авторски надзор към тях за Икономовата къща в град Дряново на стойност;
- Консервация и реставрация и авторски надзор към тях за Ромуновата къща в град Дряново на стойност;

Като част от **Капиталовата програма** за годината са извършени следните ремонти, свързани с туристическите забележителности:

- основен ремонт на ул. „Бачо Киро“;

- ремонт на съблекалните и басейна в Спортен комплекс; „Локомотив“;
- основен ремонт на паркинга на ул. „Станционна“;
- изградена подпорна стена на левия бряг на р. Дряновска;

Инфраструктурни подобрения по селата:

- Основен ремонт на ул. „Иван Касъров“ в с. Янтра;
- Основен ремонт на ул. №7 в с. Керека;
- Основен ремонт на ул. „Александър Стамболийски“ в с. Царева ливада;
- Реконструкция на общински път до с. Куманите;

По общинската **Програма „Красиво Дряново“** са осигурени материали за обновяването на фасадите на 10 сгради частна собственост, повечето от които в централната градска част. По този начин е подобрен общият облик на града, особено в участъците с по-интензивен туристопоток.

С финансовата подкрепа на Държавното Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (**ПУДООС**) е осъществен проектът „Създаване на зона за спорт на ул. Гурко“ на стойност 14 965,73 лв. Монтирани са комбинирана стрийт фитнес конфигурация, кростренажор и степер, преса за крака и тенис маса. Това подобрява условията за спорт в града, а наличието и на нова детска площадка в непосредствена близост превръща пространството в място, подходящо за цялото семейство.

Мярка 1.2. Подобряване на състоянието на туристическите обекти

- След извършени ремонт и реставрация в края на 2022 г., през 2023 г. Лафчиевата къща отново отвори врати за посетители;
- Обновено е осветлението в експозиция „Археология и Възраждане“;
- В пещерата „Бачо Киро“ са монтирани нови парапети и е обновено осветлението;

Intertek

Приоритет 2. Подобряване на съществуващите и разработване на нови интегрирани туристически продукти

Мярка 2.1. Развитие на културно-историческия туризъм в общината

По инициатива на Община Дряново е разкрито Ателие по дърворезба в сградата на килийното училище към храм „Св. Троица“, с което продължава развитието на възрожденския квартал на града – Гилей.

С подкрепата на Община Дряново е открита нова постоянна експозиция в Лафчиевата къща – „Сътворено от Земята“, колекция от минерали.

Изградена е отоплителна и вентилационна инсталация в големия салон на Културния дом, което ще позволи да се обогати културният календар и да се провеждат събития и през студените месеци, с което да се привличат и повече туристи.

С финансиране от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 е реализиран проект „Придобиване на мобилна сцена за обогатяване на събитийния календар на община Дряново“. Одобреното проектно предложение бе подадено през 2022 година, по приоритетна ос: Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP – водено от общностите местно развитие), процедура BG06RDNP001-19.560 МИГ Дряново - Трявна, Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“.

Общата стойност на проекта е 77 880,00 лева с ДДС. и стартира с подписването на административния договор за безвъзмездна финансова помощ на 04.10.2023 г.

Придобиването на мобилното съоръжение ще улесни в голяма степен провеждането на концерти, представяния, традиционни събития от културния календар на община Дряново.

Организиран са десетки събития, допринасящи за развитие на културно-историческия туризъм в общината.

Съвместно с Историческия музей, за втора поредна година са организирани Национален пленер по живопис, Национален детски конкурс „Преминал майстор през земята“ и научната конференция „Епохи, личности, памет“, чрез които се утвърждава името на Дряново като място с богата история и култура, а участниците в събитията се превръщат в посланици на Дряново.

По случай Великденските празници бе организирана възстановка на обичая лазаруване, заедно с експерти от Регионален етнографски музей „Етър“, проведе се и празничен концерт с орк. „Габрово“.

На 13 май се проведе традиционните чествания в Дряновския манастир, посветени на годишнината от Априлската епопея. В 70-то издание на похода по стъпките на четата участваха над 300 туристи.

За първи път през тази година се проведе Пролетен събор в град Дряново, в партньорство с фирма M-ART. В продължение на 3 дни, от 26 до 28 май, бе организирана богата програма за малки и големи – концерти на народните певици Петя Панева, Ива и Велислава Костадинови, с участието на редица местни танцови и певчески състави, игри и анимация за децата, лунапарк и търговска зона.

По случай Еньовден и 10 години от създаването на сдружение „Анна-Фолкерт“, на 24 юни се проведе голям празничен концерт на пл. „Колю Фичето“, с участието на народната певица Ана Борисова, на вокална формация „Божуря“, възпитаници на Класа по народно пеене, със специалното участие на Народния оркестър към Националното училище за фолклорни изкуства в Широка лъка.

На 1 юли се проведе 21-то издание на Националния събор на пенсионерите „От дума на дума, от песен на песен“, който тази година отново се проведе на сцената до Дряновския манастир.

Intertek

На 14 юли голям интерес предизвика концертът на братя Аргирова, част от лятната културна програма на Община Дряново.

На 15 юли Дряново беше домакин на семейния фестивал „Лятно театро“, в чиято програма бяха включени творчески работилници, куклен театър, забавни игри, комедийно шоу и др.

На 13 август в Дряново се състоя „Пътуващо лятно кино с Кинематограф“, при което бяха излъчени подбрани български и чуждестранни късометражни филми. Събитието се проведе на нестандартно място – в парк „Максим Райкович“, при голям интерес.

С богата програма беше отбелязан празникът на град Дряново през октомври – концерт на група Б.Т.Р., театрални постановки, изложби, спортни състезание, походи и др.

За втора поредна година бе организиран и коледен концерт с участието на известен изпълнител – талантливата Дара Екимова. Това е и първото събитие на новата мобилна сцена, осигурена по проект с цел повишаване нивото на културните събития от календара на Общината.

Мярка 2.2. Развитие на селския туризъм

Организиран са пешеходни походи в местността „Братаница“ (град Дряново – село Ганчовец), по Скалската екопътека (от село Скалско до Дряновския манастир), от село Куманите до Боженци;

През годината, в селата на територията на общината са регистрирани 5 нови места за настаняване и са подновени категоризациите на други 6, което говори за засилен интерес към малките населени места;

Важен фактор за развитието на селския туризъм е дейността на народните читалища, каквито има в 10 от селата на територията на общината – Царева ливада, Гостилица, Ганчовец, Керека, Скалско, Зая, Руня, Длъгня, Гоздейка и Туркинча.

Intertek

С голям успех се проведоха вече утвърдени фестивали като „Киномагия“ и „Ракия-магия“ в село Ганчовец, Празник на кратуната в село Гостилица, Празник на плодородието в село Зая, както и традиционните празници на село Царева ливада, село Гостилица и село Керека.

Мярка 2.3. Развитие на екотуризма

През 2023 г. е осъществен проектът "Рехабилитация на екопътека и адаптация на археологически обект римска крепост Дискодуратера". Проектът се финансира по Програма за развитие на селските райони 2014-2020; Приоритетна ос: Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP — водено от общностите местно развитие); Процедура: BG06RDNP001-19.376 МИГ "Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана" - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“.

Възстановена е екопътеката „От Дискодуратера до наши дни“. Тя обхваща местност в непосредствена близост до река Янтра, между селата Гостилица, Славейково и Скалско. С дължина 3 км, тя разкрива както природните дадености на района, така и ценни останки от времето на Древен Рим, когато от тук е минавал един от важните пътища, свързващ Нове – Никополис ад Иструм – Дискодуратере – Августа Траяна. Поставени са указателни и информационни табели, направена е дигитална възстановка на Дискодуратере (цялата крепост и отделни елементи и сцени); създаден е анимационен видеоклип, който представя крепостта от сегашното състояние до това, в което е била по римско време.

Относно поддръжката на съществуващите маршрути членове на СТД „Бачо Киро“, със собствени сили и с подкрепата на Община Дряново, подменят предпазните мрежи на трите обзорни тераси по Дряновската екопътека, почистват, маркират и монтират нови табели по маршрута на похода „По стъпките на четата на поп Харитон и Бачо Киро“, монтират нови указателни табели по екопътеката от Дряновския манастир до Боженци,

Intertek

изработват и монтират нов дървен кръст върху скален масив Боруна. В рамките на инициативата „Заживей активно“ е проведен и масов поход от манастира до Боженци.

По инициатива на СТД „Лудите мечки“ е почистена и с подновена маркировка Скалската екопътека, почистено е трасето за похода в местност „Братаница“, извършено е почистване и на част от маршрута на похода „В царството на дивите циклами“. Организиран са няколко групови похода – на 1 април от град Дряново до село Ганчовец, на 14 април от село Куманите до Боженци, на 30 септември по Скалската екопътека, на 15 октомври „В царството на дивите циклами“ (Дряново – Дряновски манастир – Св. Марина), в който участват над 300 души.

Мярка 2.4. Развитие на конгресния туризъм

Приоритет 3. Разширяване на маркетинга на туристическа дестинация Дряново

Мярка 3.1. Изграждане на бранд и разработване на рекламна стратегия за популяризиране на туристическа дестинация Дряново

Изработена е нова туристическа карта за град Дряново, с подбрани шрифт, цветове, стилизации на основните забележителности и QR код за повече информация. Отпечатана е в два размера – А3, 1000 бр., и размер 80x60 см, 10 бр., монтирани на възлови места в града.

Мярка 3.2. Планиране и провеждане на активна реклама на туристическа дестинация Дряново

- Заснети са два епизода за Дряново на предаването „Богатството на България“, излъчени по националната телевизия БТВ – част 1 и част 2
- Епизод на предаването „Делници“ по Евроком, посветен на Дряново
- Изработен и монтиран нов рекламен винил на билборда на входа на града, насочващ към музейната експозиция за майстор Колю Фичето;

Intertek

- Рекламен винил в с. Гостилица, с акцент върху основните забележителности в града;
- Реклама на културния календар чрез информационния бюлетин на Министерството на туризма „Култура на фокус“ за тримесечие, както и изработване на визия за всеки нов месец и разпространение чрез плакати, флаери и винили на видни места в града.

Мярка 3.3. Планиране и провеждане на активен ПР на туристическа дестинация Дряново

Община Дряново участва на туристическото изложение „Ваканция и СПА Експо“ в София;

Рекламни и информационни материали за Дряново бяха на щанда на Старопланинския туристически район при участието на едни от големите туристически изложения в света – World Travel Market в Лондон, TTR в Букурещ, PHILOXENIA в Солун, също така XVII-то туристическото изложение „Уикенд Туризм“ в Русе.

Мярка 3.4. Интегриране на дейностите за привличане на туристи в туристическия район Стара планина

На 28.02.2023г. е проведено Общо събрание на Организацията за управление на Старопланинския туристически район. Приети са отчетите за 2022 г., плановете за 2023 г., избран е Управителен съвет на организацията, без промени в състава. Взето е и решение да не се променя размерът на годишния членски внос, който е 1000 лв. за общини с население до 15 000 души.

За поредна година Община Дряново се включи в Европейските дни на художествените занаяти, координирани в България от РСО „Централна Стара планина“. В инициативата участват почти всички общини от Старопланинския туристически район и заедно промотират общата програма за ЕДХЗ.

Intertek

През годината са проведени работни срещи между ръководители на общините Дряново и Трявна относно съвместни действия за създаване и рекламиране на общ туристически продукт. Двете общини участваха заедно на изложението „Ваканция и СПА Експо“ в София.

Община Дряново партнира на Областна администрация – Габрово в инициативата "ЕЛА И ПРЕЖИВЕЙ", която има за цел да популяризира забележителностите и събитията в региона.

Приоритет 4. Повишаване на общинския капацитет за развитие на туристическото предлагане

Мярка 4.1. Осъществяване на контрол върху спазването на нормативните изисквания за развитието на туризма

През летния сезон, съгласно чл. 179 от Закона за туризма и Заповед № 470/28.07.2022 г. на кмета на община Дряново, на 14.07.2022 г., от членове на Комисията за извършване на контрол по спазване изискванията на ЗТ извършени проверки на обекти за настаняване – къщи за гости, хотели и семейни хотели, в различни населени места в общината. До повечето обекти е осигурен достъп и контакт с отговорни лица, а в други е предоставен достъп от настанените туристи. Във всички обекти е направена проверка на начина и честотата на отчитане на реализираните нощувки.

Повечето от местата за настаняване с по-висок клас и по-голям капацитет се придържат към изискванията на чл. 116 от ЗТ и въвеждат нужните данни в системата на ЕСТИ. Установени са и нарушения, констатирани от Комисията, за липса на данни за регистрирани посетители, настанени към момента на проверката. Във връзка с гореизложеното, на стопанисващите са съставени двустранни протоколи с предписания за своевременно въвеждане на необходимата информация.

През годината са извършени следните административни услуги в туризма:

Intertek

- 8 прекатегоризации на места за настаняване;
- 6 нови категоризации на места за настаняване;
- 3 прекатегоризации на заведения за хранене
- 1 нова категоризация на заведение за хранене;
- 1 прекратяване на категоризация.

Мярка 4.2. Събиране на статистическа информация и поддържане на информационната база данни за туризма на територията на общината

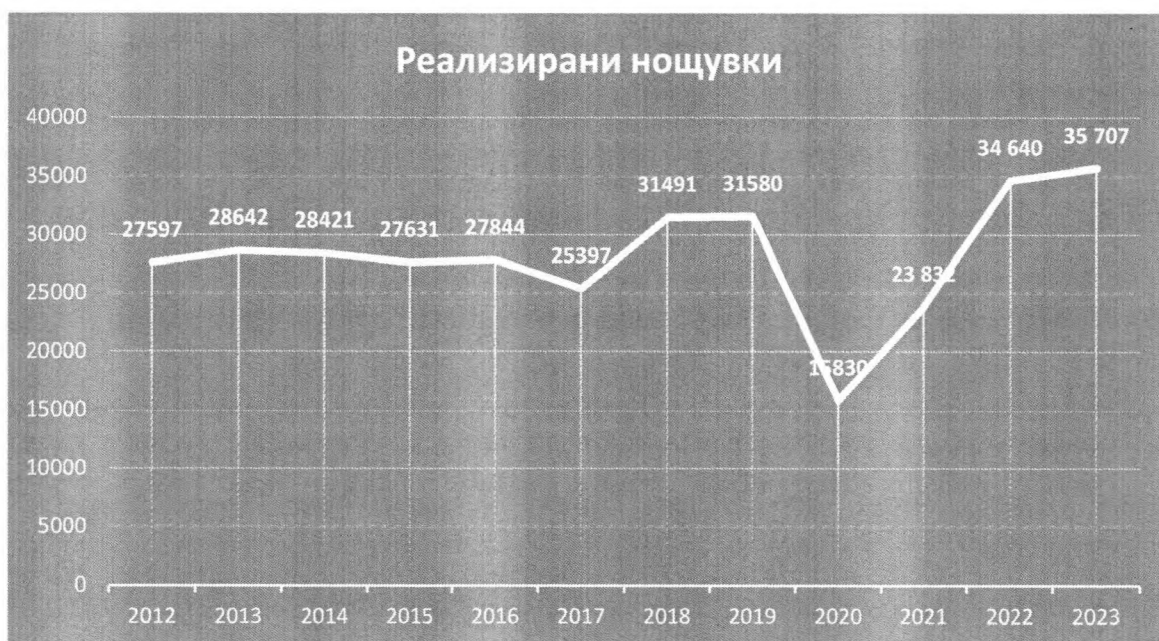
Категоризираните места за настаняване в община Дряново към 31 декември 2023 г. са 68, а общият капацитет на легловата база е 1 179 места.

Видове места за настаняване		
<i>Вид</i>	<i>брой</i>	<i>капацитет</i>
Къщи за гости	45	429
Стаи за гости	9	78
Хотели	5	357
Семейни хотели	5	123
Почивна станция	1	70
Хижа	1	70
Туристическа спалня	1	50
Апартаменти за гости	1	2
ОБЩО	68	1179

Отчетените нощувки за 2023 г. в община Дряново са 35 756, броят на туристите се увеличава от 16 240 на 19 388, а отчетените приходи от местата за настаняване нарастват до 952 194 лв.

Intertek

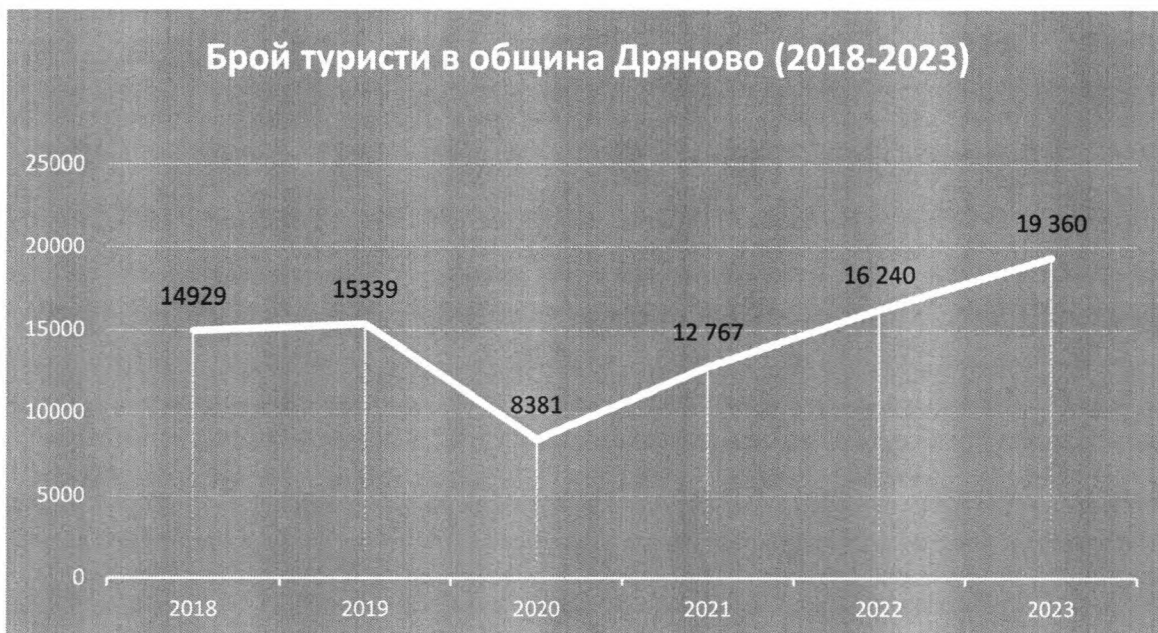
Общо отчетените нощувки за 2023 г. са 35 756, а туристите 19 388. По населени места са разпределени по следния начин:

- Град Дряново – 8 228 туристи, 15 631 нощувки
- Дряновски манастир – 7 767 туристи, 13 987 нощувки
- Гостилица – 796 туристи, 1 782 нощувки
- Царева ливада – 531 туристи, 1 106 нощувки
- Други населени места в общината – 735 туристи, 1 603 нощувки

Информацията за всички туристически обекти, подлежащи на категоризация, на територията на община Дряново, е налична в Националния туристически регистър. Данните за местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения се водят в съответствие с изискванията на Закона за туризма и системно се вписват в Националния туристически регистър.

Intertek

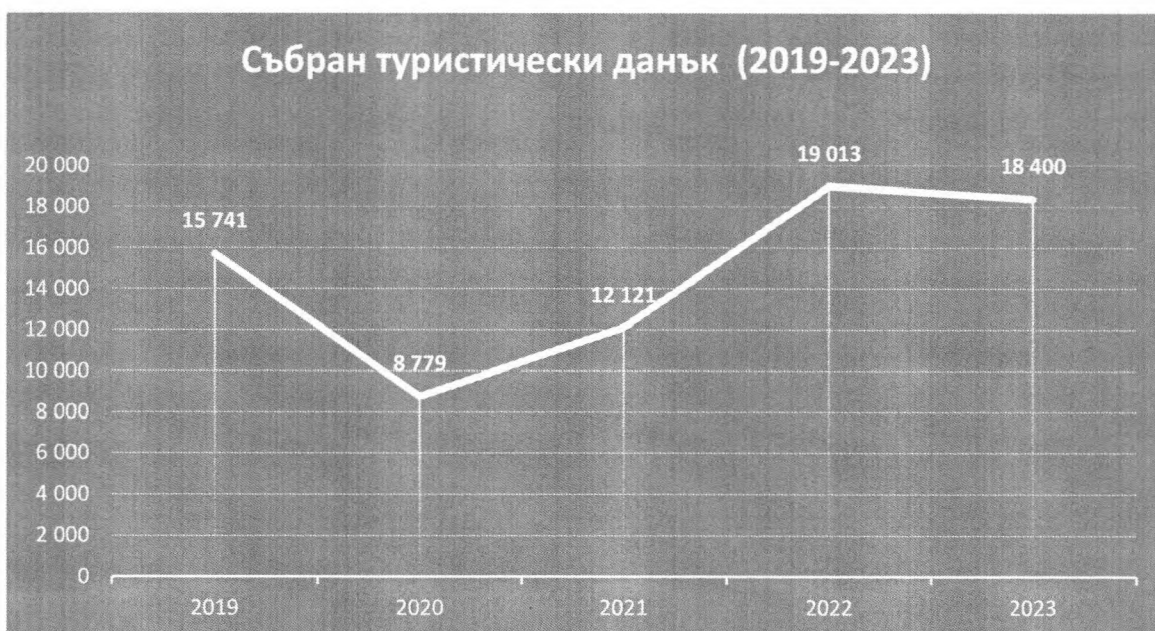
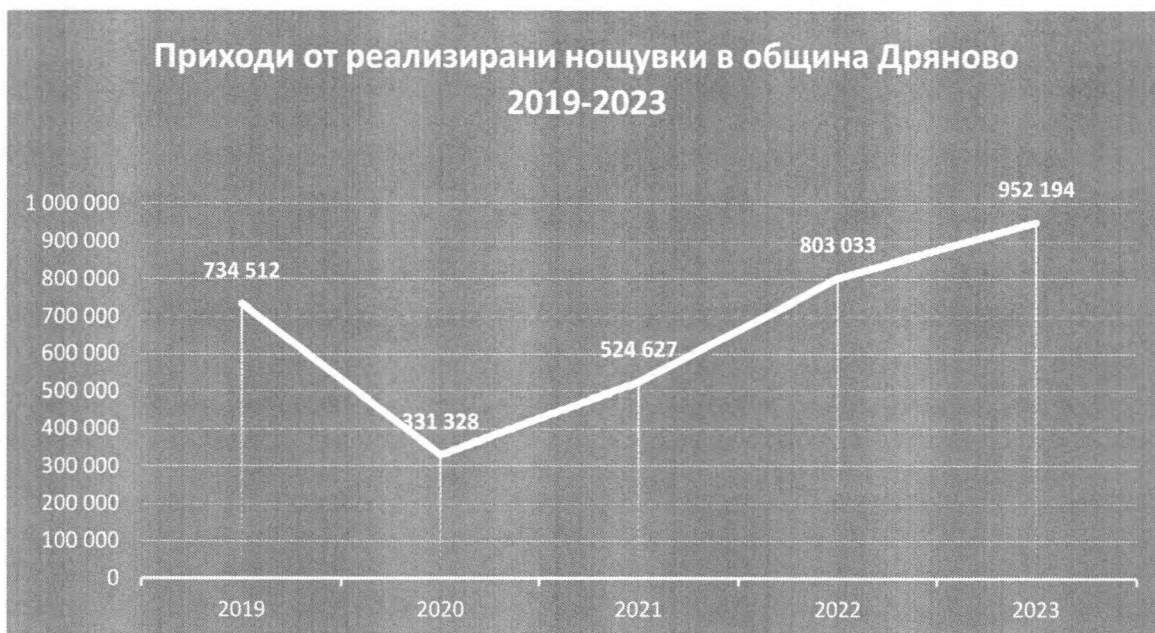

Информация за реализиран брой нощувки по места се поддържа и от Националната единна система за туристическа информация, в която данните се подават от стопанисващите местата за настаняване, своевременно при настаняване на всеки нов турист.

Информация за туристическите посещения в общината се актуализира периодично, като се отчита броят посещения на Исторически музей – Дряново, пещера „Бачо Киро“, нощувките в местата за настаняване на територията на община Дряново.

Intertek

Посещенията в **пещера „Бачо Киро“** за 2023 година са 45 823, в това число 4 633 чужденци.

Посещенията в експозициите на **Исторически музей – Дряново** за 2023 г. са общо 17 498.

2023 г.	учащи	възрастни	пенсионери	безплатни	общо
януари	42	145	10	104	301
февруари	60	156	91	316	623
март	223	385	104	516	1228

Intertek

април	423	536	121	457	1537
май	687	454	164	406	1711
юни	1224	345	124	522	2215
юли	489	632	333	398	1852
август	648	1020	269	298	2235
септември	428	659	344	660	2091
октомври	189	462	300	1156	2107
ноември	195	223	50	510	978
декември	112	233	66	559	970
ОБЩО:	4 720	5 250	1 976	5 552	17 498

Посещения по експозиции:

„Колю Фичето – живот и творчество“	8 751
„Възрожденско църковно изкуство“	2 968
„Археология и Възраждане“	3 743
„Градски бит от края на XIX и началото на XX век“	480
„Сътворено от Земята“	1 401

Мярка 4.3. Повишаване на капацитета на общинските служители, ангажирани в дейности за развитието на туризма

На 6 април Община Дряново организира обучение на тема „Най-важното в дигиталния маркетинг в туризма“. Лектор беше Константин Занков, управител на компанията „Травъл майнд“, специализирана в маркетинга, обучението и експертната консултация в сферата на туризма. Сред представените и обсъдените теми бяха – изискванията за един съвременен уебсайт, Гугъл реклама и оптимизация, реклама в социалните мрежи, имейл маркетинг, маркетинг чрез съдържание, онлайн репутация и др. В обучението взеха участие 17 собственици и управители на места за настаняване от общината и служители на Общинска администрация.

Intertek

Мярка 4.4. Развитие на Туристическия информационен център – Дряново

Изпълнението на проект „Ремонт, обзавеждане и оборудване на Туристически информационен център в гр. Дряново“ стартира на 10.11.2023 г. с подписването на административен договор между Община Дряново, МИГ Дряново - Трявна и Държавен фонд "Земеделие". Проектът се финансира по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, Процедура BG06RDNP001-19.560 МИГ "Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана" - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“.

Проектът предвижда ремонт, оборудване и обзавеждане на помещението на туристическия информационен център в град Дряново, с цел покриване на единните стандарти, съгласно Наредба № 2 от 26.10.2015 г. и включването му в национална мрежа на туристическите информационни центрове в България.

Мярка 4.5. Поддържане и развитие на раздел „Туризм“ на сайта на общината

В раздела са добавени всички нови обекти, категоризирани през годината, актуализирани са регулярно данните за съществуващите. Обновени са страниците за забележителностите.

Intertek

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ИЗРАЗХОДВАНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2023 г.:

850лв – категорийна символика за туристическите обекти
540лв – такса Ваканция и СПА Експо 2023
549,60лв – такса Ваканция и СПА Експо 2024
1000лв – членски внос за 2023 за ОУСтТР
1100 лв – поддръжка туристически маршрути
229,98лв – Логос Габрово??
493,53лв – отпечатване на рекламни винили за Ваканция и СПА Експо
583,98лв – нощувки туристическо изложение
1700лв – обучение дигитален маркетинг
225лв – такса интернет
725,52лв – електро енергия
172лв – касов апарат
310лв – дизайн туристическа карта
353лв – наем конферентна зала в хотел „Кентавър“
860 лв – печат месечни програми със събитията
648,71лв – печат туристически карти
400лв – магнити
5000 лв – заснемане и излъчване на 2 епизода за Дряново на предаването
„Богатствата на България“ по БТВ

Intertek

16

ISO 9001:2015
QMS 070716
ISO 45001:2018
0104170

5370 Дряново, ул. Бачо Киро 19
тел: 0676/72962, факс: 0676/74303
e-mail: dryanovo@dryanovo.bg
www.dryanovo.bg